

toerisme
vlaanderen

Toerisme in Kerncijfers
editie 2013

“Toerisme in kerncijfers” is het kleine broertje van onze jaarlijkse publicatie “Toerisme in cijfers”. In één oogopslag willen we hierin de belangrijkste trends en bevindingen over het internationale toerisme en de toerismestromen van, naar en in onze regio op een rijtje zetten.

In 2012 kende Vlaanderen 29 miljoen overnachtingen en 11 miljoen aankomsten. In deze publicatie kom je te weten waar deze toeristen logeerden, wanneer ze onze bestemming bezochten ze, waarom ze naar Vlaanderen komen en wie ze zijn. Ook een duiding van het aanbod en het economisch belang van de toeristische sector in Vlaanderen wordt onder de loep genomen, vermits onze sector toch 6,9 miljard euro toeristische consumptie genereert.

Toerisme Vlaanderen voert geregeld nieuwe onderzoeken uit en publiceert maandelijks de nieuwste aankomst- en overnachtingscijfers online. Via www.toerismevlaanderen.be/cijfers blijf je steeds op de hoogte van de laatste nieuwe toerismecijfers en -onderzoeken.

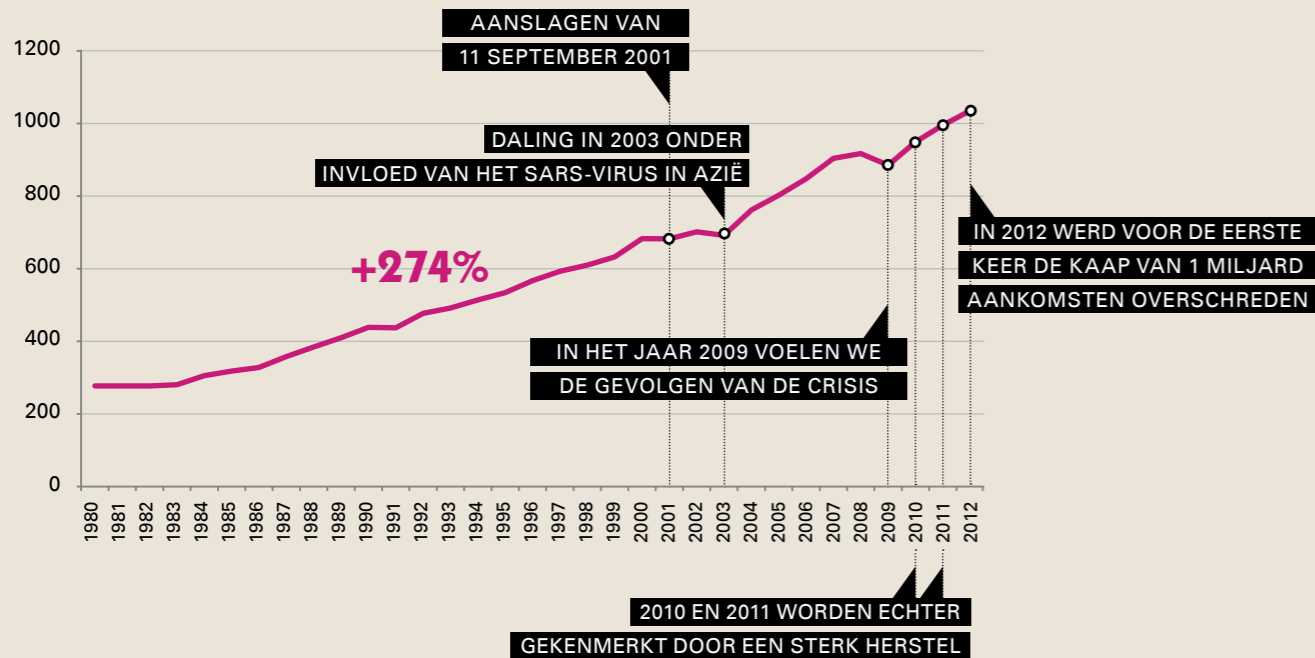
Peter De Wilde
administrateur-generaal Toerisme Vlaanderen

EVOLUTIE VAN HET INTERNATIONAAL TOERISME 1980-2012

(in miljoen aankomsten)

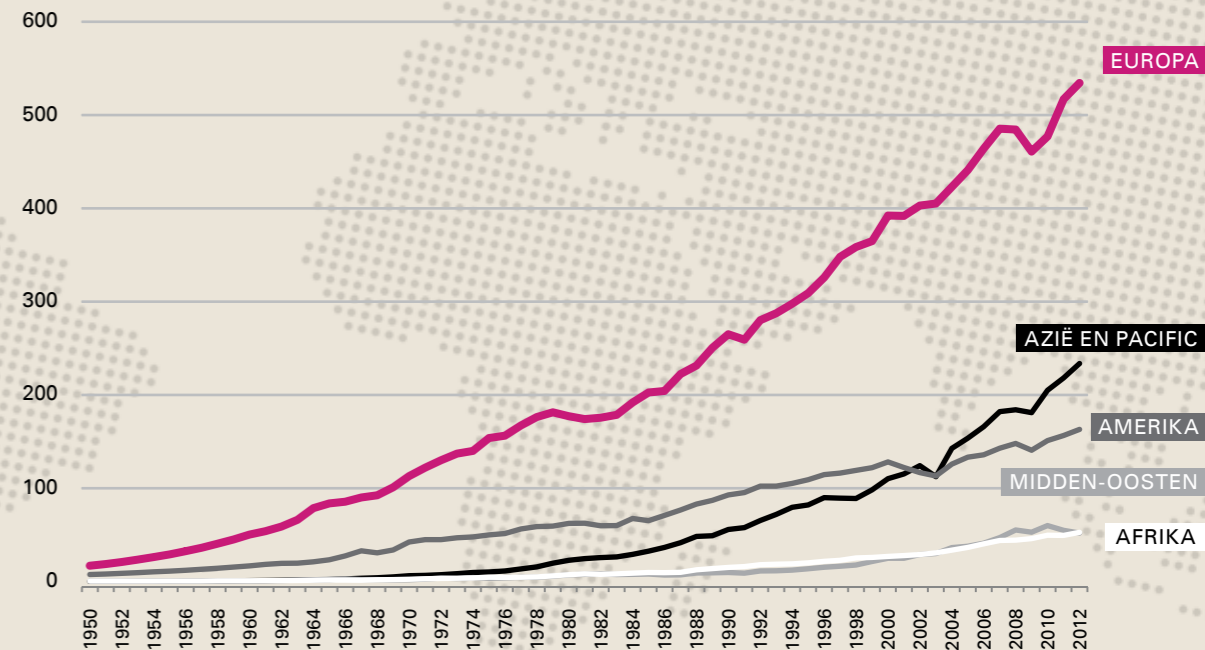
TOERISME IS EN BLIJFT EEN GROEIENDE SECTOR, MET ENKELE PERIODES VAN VERTRAAGDE GROEI:

Bron: UNWTO

EVOLUTIE VAN HET INTERNATIONAAL TOERISME 1950-2012

opgesplitst naar continent (in miljoen aankomsten)

Bron: UNWTO

2012 - AANTAL AANKOMSTEN EN OVERNACHTINGEN

IN VLAANDEREN

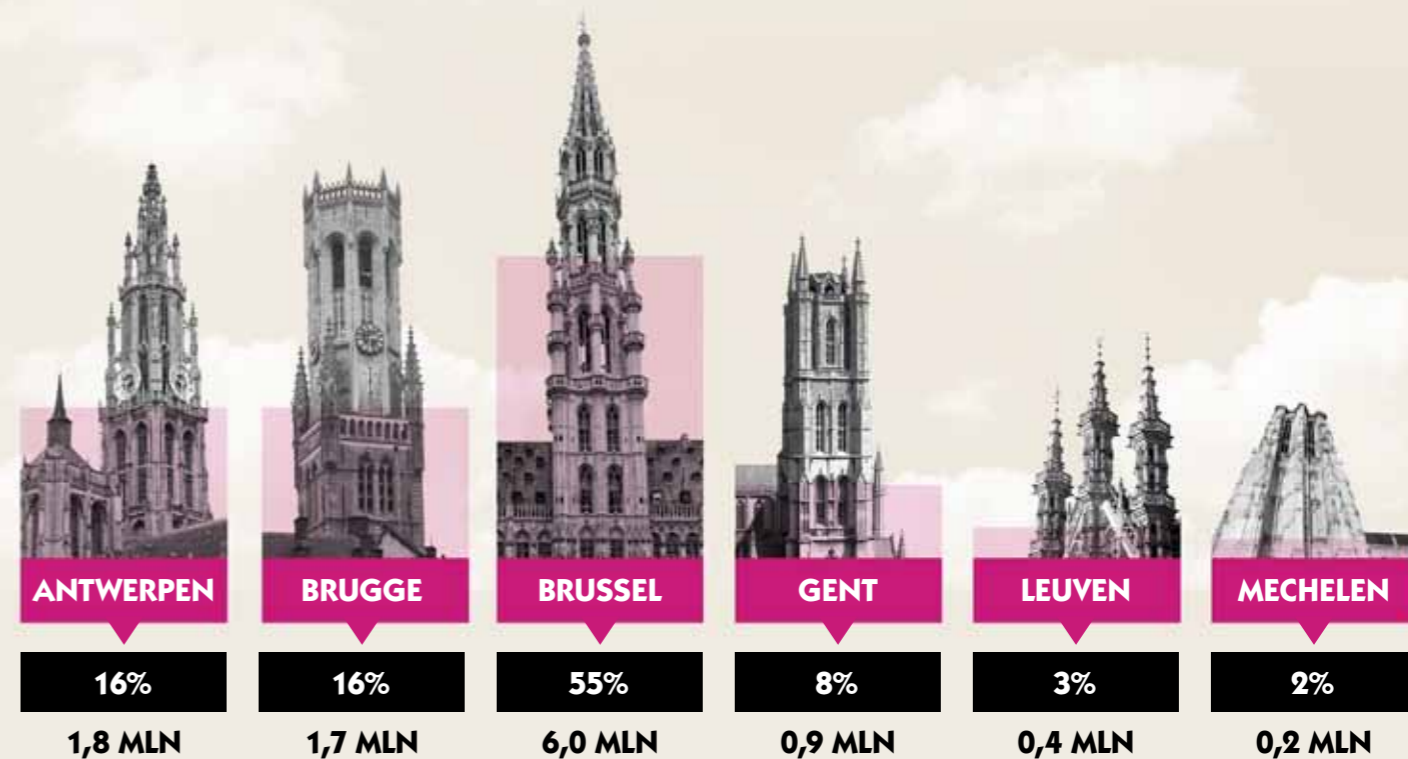
	overnachtingen	%	aankomsten	%	gemiddelde verblijfsduur (nachten)
Vlaams Gewest	23.174.362	80%	8.153.523	72%	2,8
Brussels Gewest	5.966.708	20%	3.159.999	28%	1,9
Vlaanderen	29.141.070	100%	11.313.522	100%	2,6
België	35.489.617		14.045.202		2,5

Bron: Algemene Directie Statistiek

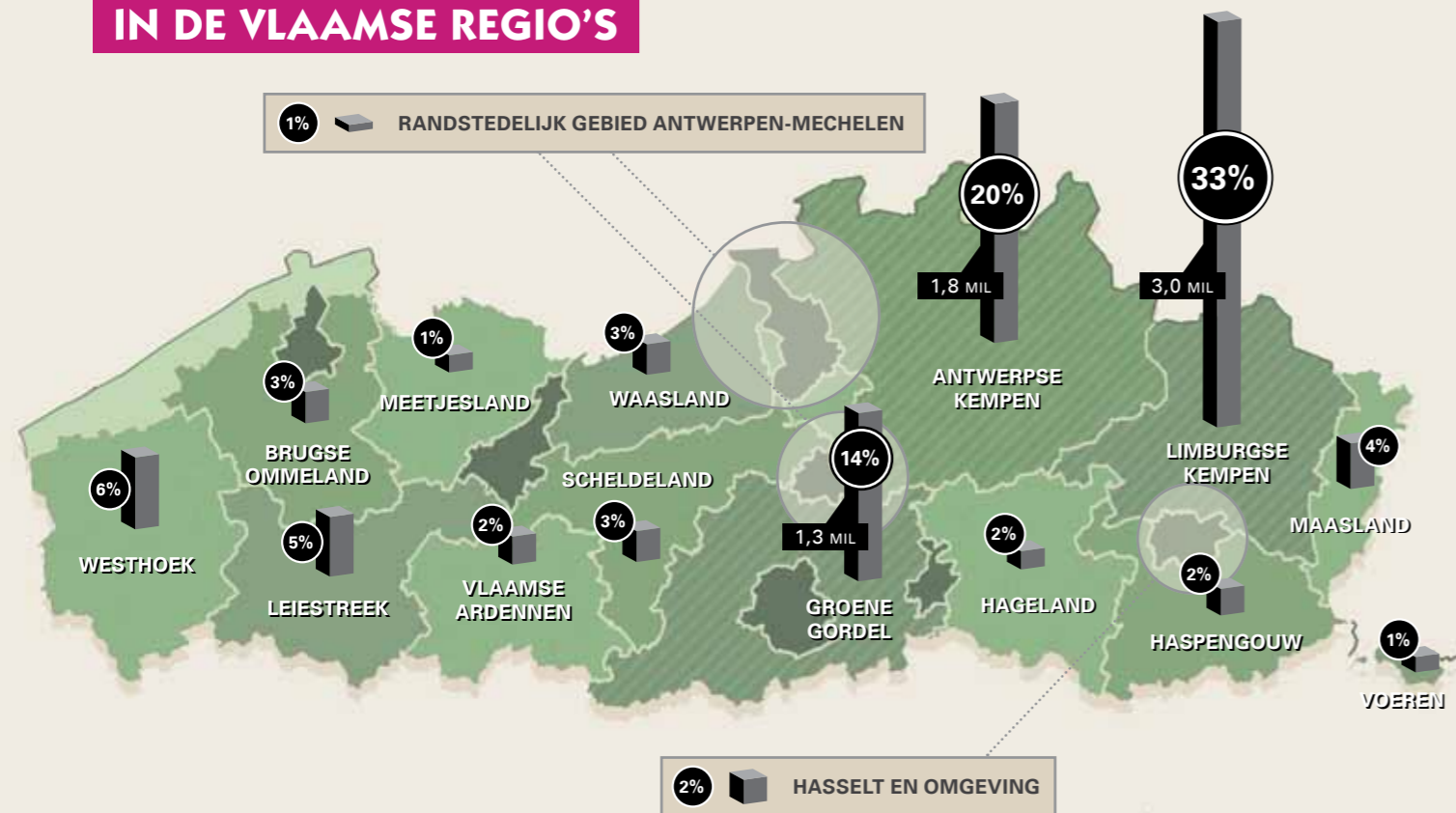
2012 - VERDELING VAN DE OVERNACHTINGEN

IN DE KUNSTSTEDEN

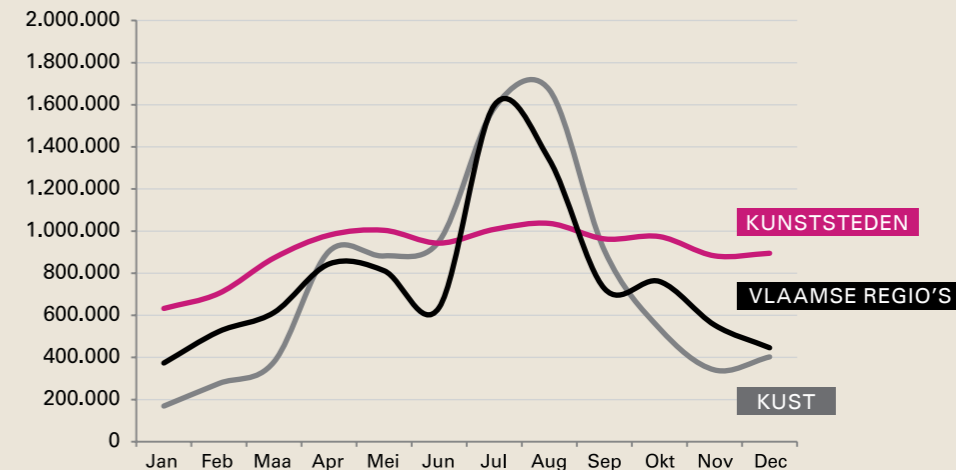
Bron: Algemene Directie Statistiek

2012 - VERDELING VAN DE OVERNACHTINGEN IN DE VLAAMSE REGIO'S

Bron: Algemene Directie Statistiek

2012 - SEIZOENSPREIDING VAN DE OVERNACHTINGEN IN VLAANDEREN

De verdeling van de overnachtingen doorheen het jaar verschilt erg van bestemming tot bestemming. Toerisme aan de kust en in de Vlaamse regio's is erg seizoensgebonden, de bezetting in de kunststeden is eerder stabiel

doorheen het jaar. Aan de kust vindt 36% van alle overnachtingen plaats in de maanden juli en augustus, in de Vlaamse regio's is dat 32%. In de kunststeden zijn de twee zomermaanden goed voor 19% van het jaartotaal.

Vooraf in de wintermaanden is het commerciële verblijftoerisme aan zee beperkt, terwijl in de Vlaamse regio's wel nog redelijk wat overnachtingen plaatsvinden.

Bron: Algemene Directie Statistiek

2012 - OVERNACHTINGEN IN VLAANDEREN

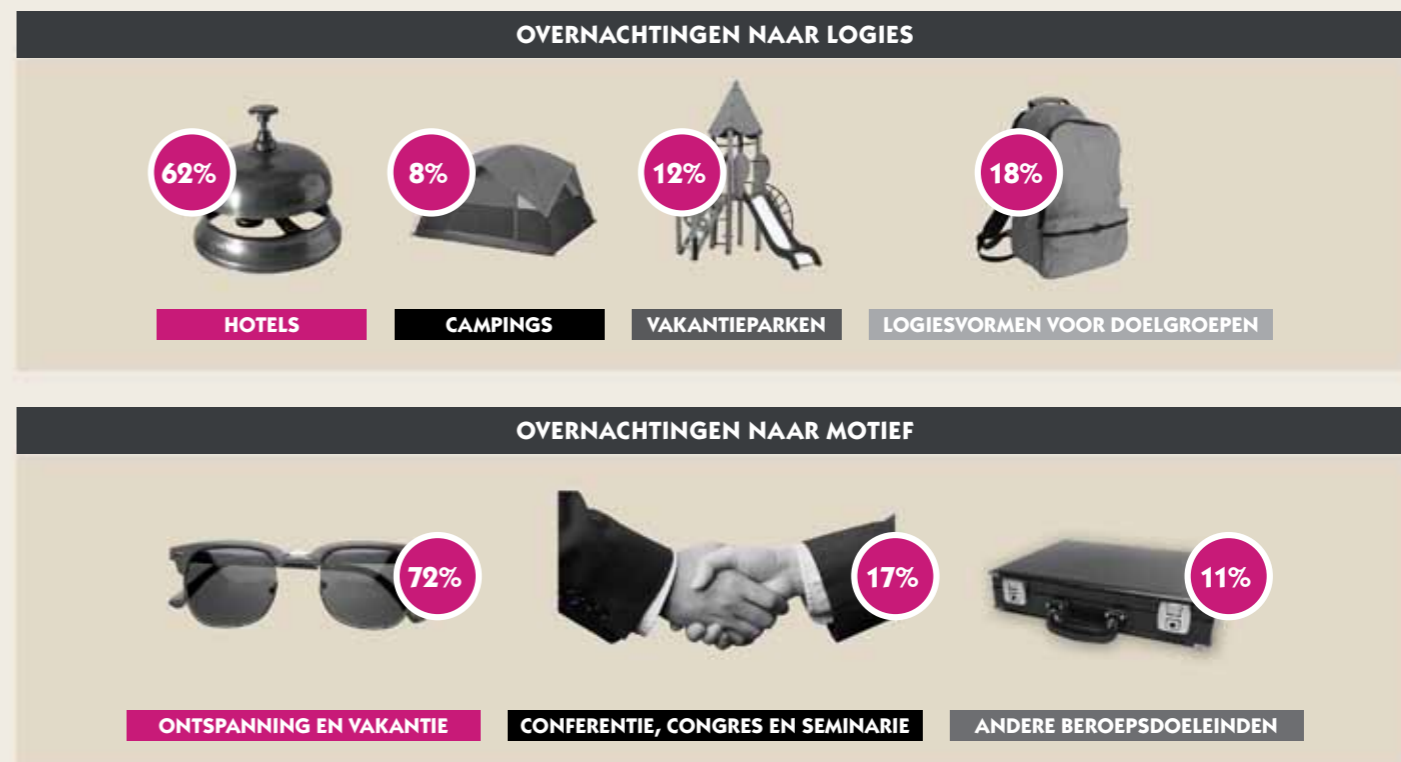
NAAR HERKOMSTLAND

Bron: Algemene Directie Statistiek

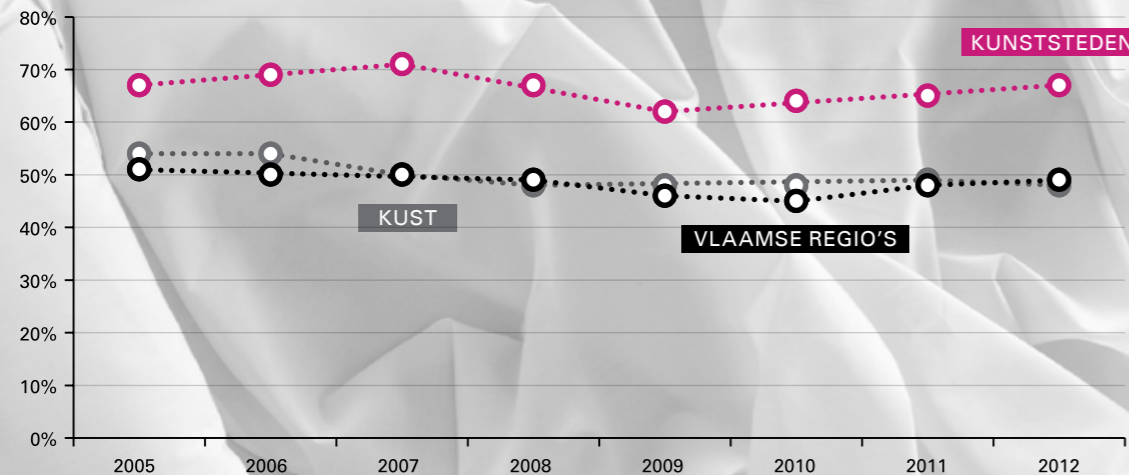
2012 - OVERNACHTINGEN IN VLAANDEREN NAAR LOGIESVORM

EN NAAR MOTIEF

Bron: Algemene Directie Statistiek

2012 - TOTALE BRUTO BEZETTINGSGRAAD HOTELS

RESPONSGRAAD IN KAMERS AAN DE KUST: 2005 21% 2012 68%

RESPONSGRAAD IN KAMERS IN DE KUNSTSTEDEN: 2005 54% 2012 51%

RESPONSGRAAD IN KAMERS IN DE VLAAMSE REGIO'S: 2005 16% 2012 22%

Bron: Toerisme Vlaanderen Hotelbarometer

TOERISTISCH LOGIESAANBOD IN VLAANDEREN

(AANTAL INRICHTINGEN)

	2011	2012	Trend 2011-2012	Aandeel 2012
Hotels	1.492	1.500	+0,5%	62%
Campings	237	231	-2,5%	10%
Vakantieparken	15	14	-6,7%	1%
Logies voor doelgroepen	600	658	+9,7%	27%
Vlaanderen	2.344	2.403	+2,5%	100%

EVOLUTIE TOERISTISCH LOGIESAANBOD IN VLAANDEREN

(AANTAL INRICHTINGEN)

	2011	2012	Trend 2011-2012	Aandeel 2012
Kust	433	429	-0,9%	18%
Vlaamse regio's	1.420	1.463	+3,0%	61%
Kunststeden	491	511	+4,1%	21%
Vlaanderen	2.344	2.403	+2,5%	100%

TOERISTISCH LOGIESAANBOD IN VLAANDEREN

(CAPACITEIT, IN PERSONEN)

	2011	2012	Trend 2011-2012	Aandeel 2012
Hotels	102.345	106.349	+3,9%	43%
Campings	47.748	46.820	-1,9%	19%
Vakantieparken	26.702	23.682	-11,3%	10%
Logies voor doelgroepen	63.509	67.753	+6,7%	28%
Vlaanderen	240.303	244.604	+1,8%	100%

EVOLUTIE TOERISTISCH LOGIESAANBOD IN VLAANDEREN

(CAPACITEIT, IN PERSONEN)

	2011	2012	Trend 2011-2012	Aandeel 2012
Kust	59.988	58.266	-2,9%	24%
Vlaamse regio's	114.114	116.897	+2,4%	48%
Kunststeden	66.200	69.441	+4,9%	28%
Vlaanderen	240.303	244.604	+1,8%	100%

Bron: Algemene Directie Statistiek

2011 - TOTALE TEWERKSTELLING IN DE TOERISTISCHE SECTOR IN JOBS IN VLAANDEREN

	Loontrekkenden	Zelfstandigen	
Accommodatie	19.344		38.661
Voeding en drankverstrekkers	73.421		
Personenvervoer	49.797		
Reisbureaus, reisorganisatoren, reserveringsbureaus en aanverwante activiteiten	8.490		
Diensten voor cultuur	24.858		12.729
Diensten voor sport- en recreatie	28.823		
Kleinhandel van landspecifieke, karakteristieke toerismegoederen	3.276		
Niet-toerismekarakteristieke bedrijven	1.893		
Totaal	209.902	51.390	▶ 261.292

DE BREDE TOERISTISCHE SECTOR (INCLUSIEF PERSONENVERVOER) IS GOED VOOR 7,4% VAN DE ZELFSTANDIGE TEWERKSTELLING EN 6,1% VAN DE LOONTREKKENDE TEWERKSTELLING.

Bron: RSZ, RSVZ, RSZPPO

2013 - STEUNPUNT VAKANTIEPARTICIPATIE

IN 2013 MAAKTEN IETS MEER DAN 110.000 VLAMINGEN GEBRUIK VAN HET STEUNPUNT VAKANTIEPARTICIPATIE OM OP UITSTAP OF VAKANTIE TE GAAN.

Bron: Steunpunt Vakantieparticipatie

**2011 - GEMIDDELDE BESTEDINGEN RECREATIEVE
VERBLIJFSTOERIST PER PERSOON PER NACHT (IN EURO)**

	kust	kunststeden	Vlaamse regio's
Logies	27	43	40
Maaltijden, drank en voeding	24	52	25
Attracties en ontspanning	2	9	2
Shopping	9	34	5
Verplaatsingen ter plaatse	1	4	3
Andere uitgaven	0	0	1
Totaal	62	142	76

Bron: Toerisme Vlaanderen, Vlaanderen Vakantieganger en Westtoer

2010 - ECONOMISCH GEWICHT TOERISME IN VLAANDEREN

12,2 miljard

TOERISTISCHE INDUSTRIE *

**5% VAN TOTALE
TOEGEVOEGDE WAARDE**

6,9 miljard

TOERISTISCHE CONSUMPTIE **

**2,8% VAN TOTALE
TOEGEVOEGDE WAARDE**

* Geeft weer wat de toegevoegde waarde is van de hele sector die als toeristisch gedefinieerd wordt, ongeacht of de uiteindelijke output door toeristen wordt geconsumeerd.

** Geeft weer wat de toegevoegde waarde is van de output van alle sector waarvan de output kan gerelateerd worden aan toeristische consumptie.

Bron: Toeristische Satelliet Rekeningen, Studiedienst van de Vlaamse Regering

2011 - RECREATIEVE VERBLIJFSTOERIST

Een toerist in de kunststeden is gemiddeld 8 jaar jonger dan een toerist aan de kust.

Toeristen in de Vlaamse regio's zijn vaker op vakantie met vrienden en kennissen.

Meer dan 75% van de toeristen aan de kust en in de Vlaamse regio's zijn herhaalbezoekers (waren de laatste 3 jaar er al eens op vakantie).

Informatie over de bestemming wordt vooral 'online' gezocht.

Belgen in de kunststeden boeken hun vakantie meestal rechtstreeks bij de logiesuitbaters; toeristen uit het buitenland vaak via bemiddeling (via bookingsites).

Nog 50% van de toeristen gebruiken hun auto om de kunststeden te bereiken; gezien het internationale karakter van de kunststeden gebruikt 23% het vliegtuig.

Britten en Nederlanders bezoeken de kust vooral vanwege de gezellige vakantiesfeer.

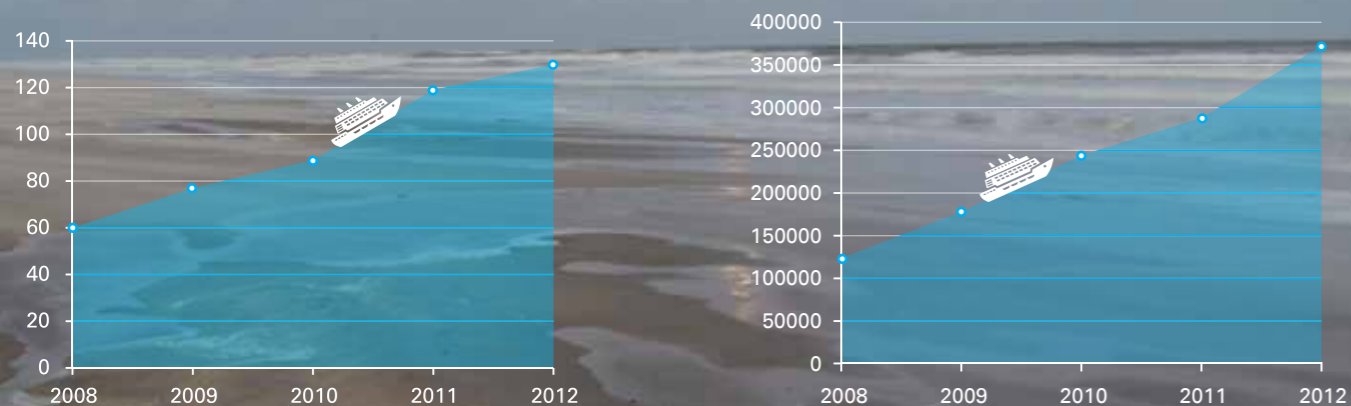
Toeristen in de Vlaamse regio's zijn het meest tevreden over hun vakantie.

In de kunststeden geven de Fransen het meest uit (174 euro/nacht/persoon); daarvan gaat 51 euro naar shopping.

70% van de Spaanse toeristen in de kunststeden komt met het vliegtuig, waarvan 65% via de luchthaven van Zaventem.

CRUISES IN VLAANDEREN

EVOLUTIE AANTAL CRUISES ANTWERPEN,

ZEEBRUGGE, OOSTENDE

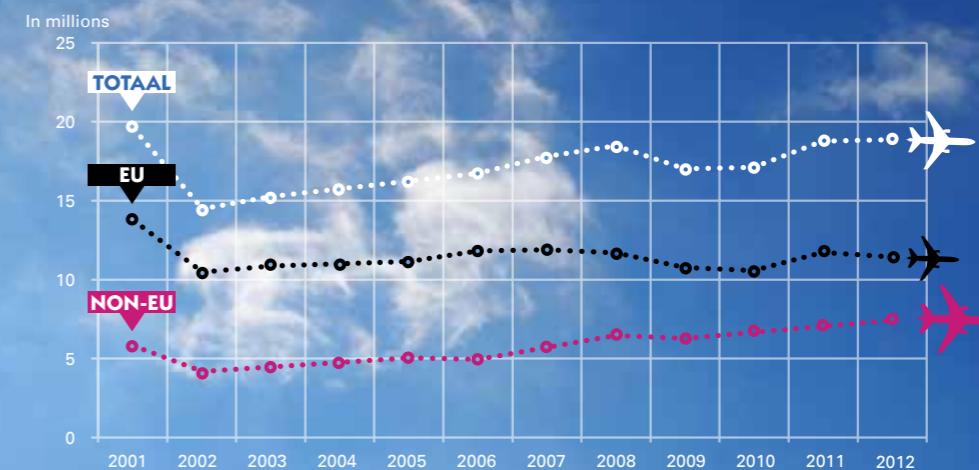
EVOLUTIE AANTAL PASSAGIERS CRUISES ANTWERPEN,

ZEEBRUGGE, OOSTENDE

Bron: Toerisme Vlaanderen obv gegevens van de havens van Antwerpen, Zeebrugge en Oostende

LUCHTVAART IN VLAANDEREN

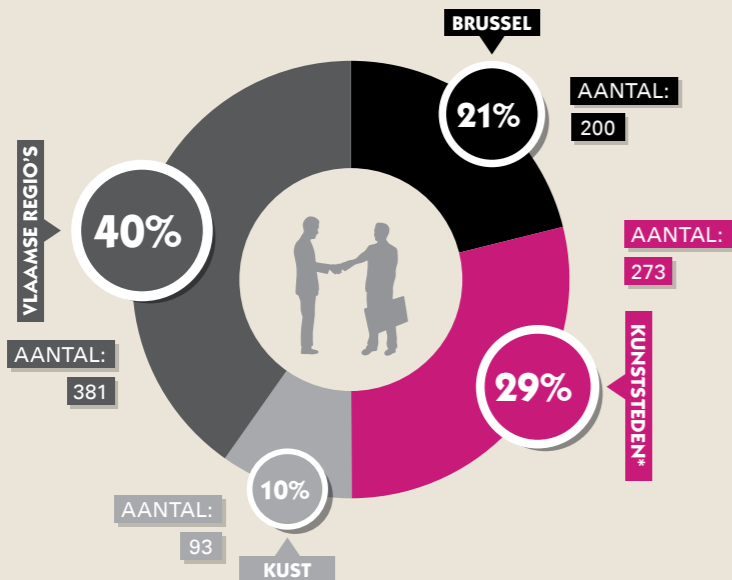

BRUSSELS AIRPORT VERVOERDE IN 2012 19 MILJOEN COMMERCIELE PASSAGIERS. DIT IS EEN STIJGING MET 1% T.O.V. VAN 2011
11 MILJOEN VAN DEZE PASSAGIERS HAD EEN EUROPESE BESTEMMING, 3 MILJOEN HAD EEN NIET-EUROPESE BESTEMMING
EN 5 MILJOEN EEN VERDERE OVERZEESE BESTEMMING.

Bron: Brussels Airport

2012 - MEETING- EN CONGRESSECTOR IN VLAANDEREN

AANBOD: VENUES

Bron: Toerisme Vlaanderen

* exclusief Brussel

TOP 3 MEETING BESTEMMINGEN

SINGAPORE

BRUSSEL	1	WENEN
2	3	

TOP 3 INTERNATIONALE MEETING STEDEN IN DE WERELD

BRUSSEL

WENEN	1	PARIJS
2	3	

TOP 3 INTERNATIONALE MEETING STEDEN IN DE EUROPA

Bron: Union of International Association (UIA)

OP WERELDVLAAK NEEMT BRUSSEL DE TWEDE PLAATS IN OP HET VLAK VAN HET AANTAL INTERNATIONALE ASSOCIATIONMEETINGS, DIT NA DE NUMMER ÉÉN SINGAPORE. IN EUROPA STAAT BRUSSEL ZELFS OP DE EERSTE PLAATS MET 556 GEORGANISEERDE ASSOCIATIONMEETINGS IN 2012.

DEFINITIES

1 Vlaanderen = Vlaams + Brussels Gewest

2 Gegevens met betrekking tot het verblijfstoerisme zijn geteld door de Federale Overheidsdienst Economie – Algemene Directie Statistiek, in commerciële logiesinrichtingen (hotels, campings, vakantieparken, jeugd- en sociaal logies voor volwassenen), inclusief commercieel huurlogies aan de kust.

Niet inbegrepen zijn: gastenkamers (tenzij met hotelvergunning), niet commercieel huurlogies, huurlogies in het binnenland, tweede verblijven en vaste staanplaatsen op campings.

Het aantal aankomsten komt grosso modo overeen met het aantal verblijfstoeristen. Met dat verschil dat elke toerist als een 'aankomst' wordt geteld telkens hij of zij een nieuwe logiesaccommodatie benut.

Het aantal overnachtingen is gelijk aan de som van alle verblijfsnachten die met deze aankomsten gepaard gaan. De weergegeven aankomsten en overnachtingen betreffen elk verblijfsmotief (zowel vakantie- als zakelijk motief).

3 De bruto bezettingsgraad wordt berekend op basis van het aantal verhuurde kamers ten opzichte van het aantal te huur gestelde kamers. Een bruto bezettingsgraad houdt geen rekening met sluitingsdagen van hotels of tijdelijk niet-verhuurbare kamers.

4 Logies voor doelgroepen heeft zowel betrekking op jeugdtoerisme als sociaal logies voor volwassenen.

5 Zelfstandigen gaat om de categorieën Horeca, Vermakelijkheden, Foorkramers en Vrije beroepen in de kunst.

CONTACT

Toerisme Vlaanderen
Kennisbeheer
kennisbeheer@toerismevlaanderen.be
02 504 03 00

Meer onderzoeken, statistieken en een uitgebreide definitie vind je op
www.toerismevlaanderen.be/cijfers.

Verantwoordelijke uitgever: Peter De Wilde,
Toerisme Vlaanderen, Grasmarkt 61, 1000 Brussel
Wettelijk Depot: D/2013/5635/25/1
